

RAFAŁ JOSSE' KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

43-100 Tychy ul. Baziowa 24

email: rafal.josse@kancelaria-prawna.tychy.pl

ING BŚ 24 1050 1399 1000 0092 0537 0365

NIP 6461097182

tel. 501 496 198

Tychy dnia 2020.10.0.

Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:

M J

Sygn. Akt SK 18 / 21

Pismo procesowe skarżącego.

W imieniu skarżącego, w odpowiedzi na stanowisko Sejmu RP zawarte w piśmie z dnia 1 października 2021 r. wnoszę o nieuwzględnienie wniosku o umorzenie postępowania oraz podtrzymuje wniosek o uznanie iż Art. 767.4 § 1 Ustawy Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz. U. 1964 Nr 43 poz. 296) w zakresie zwrotu „, w wypadkach wskazanych w ustawie ” jest niezgodny :

- z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 176 ust. 1 Konstytucji
- z Art. 176 ust. 2 Konstytucji w związku z Art. 45 ust. 1 Konstytucji

W piśmie procesowym z dnia 1 października 2021 r. Sejm RP wnosi bowiem o umorzenie postępowania wskazując, że skarżący winien wnieść skargę przeciwko przepisom normującym wszczęcie egzekucji oraz wskazuje na okoliczność iż samo postępowanie egzekucyjne jest jedynie kontynuacją poprzednio toczonego postępowania sądowego. W świetle istoty zarzutów skargi konstytucyjnej nie jest to pogląd trafny.

Dla jasności dalszych wywodów należy na wstępie zaakcentować dążenie ustawodawcy do nadania środkom zaskarżenia charakteru tych środków wynikającego z koncepcji prawa podmiotowego, a nie formalnego – co jest wypełnieniem dyspozycji Preambuły Konstytucji RP odnoszącej się jednoznacznie do poglądu iż demokratyczne państwo prawa winno normować swoje przepisy w świetle poglądów o podmiotowej roli prawa zarówno materialnego jak i procesowego.

Z tych względów odnotować należy dążenie ustawodawcy do rozszerzenia katalogu spraw podlegających dwuinstancyjnej kontroli sądowej zgodnie z dyspozycją zawartą w

Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2001 r. Sygn. Akt P 6/2001 w której wskazano iż „z Art. 45 ust. 1 Konstytucji zdaniem Trybunału wynika jednoznacznie wola ustrojodawcy, aby prawem do sądu objąć możliwie najszerszy zakres spraw, z zasady demokratycznego państwa prawnego zaś płynie dyrektywa interpretacyjna zakazująca zawężającej wykładni prawa do sądu. Konstytucja wprowadza domniemanie drogi sądowej, wobec czego wszelkie ograniczenie sądowej ochrony interesów jednostki **wynikać muszą z przepisów ustawy zasadniczej**”. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w Wyroku dnia 1 września 2006 r. Sygn. Akt SK 14 / 05 „na pewno ze **szczególną ostrożnością należy podchodzić do wszelkich prób limitowania**” praw wynikających z ustawy zasadniczej.

Tych względów w doktrynie jak i judykaturze wskazuje się, że na konieczność dostosowania modelu każdego rodzaju postępowania do zasady wynikającej z Art. 176 ust. 1 Konstytucji. Przywołać należy w tym miejscu pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w sprawie pod Sygn. Akt. II AKa 213/16 iż w doktrynie wskazuje się (por. **Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. prof. UwB dr hab. Andrzej Sakowicz, dr Katarzyna T. Boratyńska, dr Paweł Czarnecki, dr hab. Adam Górski, prof. UW dr hab. Michał Królikowski, dr Marcin Warchoń, dr Andrzej Ważny, Wydawnictwo: C.H.Beck, 2016, Wydanie 7**, że „Przy rekonstrukcji normy prawnej (...) należy odnieść się także do poszanowania norm konstytucyjnych, które tworzą standard ochrony praw jednostki. Mimo, że a priori wyrażenie normokształtujące zawarte w (...) jest sprzeczne w **Konstytucją, należy w procesie wykładni poszukiwać takiego rezultatu wykładni, który będzie uzgadnialny z Konstytucją**. Za taką tezę przemawia również domniemanie konstytucyjności, a zarazem presumpcja, że dana regulacja w każdym jej wariantcie jest zgodna z **Konstytucją RP. To domniemanie konstytucyjności zawiera wskazanie poszukiwania przez interpretatora takiej formuły wykładni danej regulacji, która zagwarantuje jej zgodność z Konstytucją. Co więcej, zbliżoną powinność statuuje wyrażona w art. 8 Konstytucji RP zasada bezpośredniego jej stosowania. Bezpośrednie stosowanie Konstytucji to bowiem przede wszystkim przenoszenie aksjologii konstytucyjnej na płaszczyznę regulacji ustawowych w procesie wykładni (por. szerzej J. Gutowski, P. Kardas, Sądowa kontrola konstytucyjności prawa, s. 19 i n.). Także w orzecznictwie TK twierdzi się, że "przepis konstytucyjny albo wraz z przepisem ustawy staje się budulcem do zbudowania normy prawnej (co jednak możliwe jest tylko, gdy przepis ten charakteryzuje się dostatecznym stopniem konkretności i precyzji), bądź staje się wyznacznikiem sposobu ustalenia prawnego znaczenia przepisu ustawy (co przybiera postać tzw. wykładni w zgodzie z **Konstytucją** i może następować także w oparciu o ogólne zasady konstytucyjne)" (por. wyr. TK z 28.11.2001 r., K 36/01).**

W związku z powyższym akceptacja zasady pionowej spójności systemu, zasady bezpośredniego stosowania i nadrzędności **Konstytucji przesądzają nie tylko o powinności uwzględnienia jej treści w procesie wykładni dokonywanej przez każdy organ władzy publicznej, w tym w szczególności przez sądy, ale także wyboru takich rezultatów wykładni, które nie naruszają Konstytucji, a także służą do realizacji zasad konstytucyjnych. Twierdzenie to odnosi się także do tych sytuacji, w których sądy, dostrzegając brak możliwości uzgodnienia określonej regulacji z **Konstytucją**, stwierdzają, że ad casu żaden z wariantów interpretacyjnych związanych z daną regulacją nie może zostać uznany za zgodny z **Konstytucją** (por. szerzej J. Gutowski, P. Kardas, Sądowa kontrola konstytucyjności prawa, s.19 i n.).**

Z tej przyczyny należy dążyć do takiej konstrukcji norma prawa procesowego, która nie będzie sprzeczna w Art. 176 ust. 1 Konstytucji a w szczególności z zasada iż postępowanie sądowe jest dwuinstancyjne.

Dostrzega to także ustawodawca który dla przykładu na mocy Art. 6 pkt 1 w związku z Art. 16 in principio Ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju

sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2103) do art. 1 ustawy skargowej, z dniem 6 stycznia 2017 r., dodał ust. 3 w brzmieniu następującym:

*„Przepisy ustawy stosuje się zgodnie ze standardami wynikającymi z **Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności**, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. Zm.)”.*

albowiem Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu - rozpatrując skargę na naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji rzymskiej w związku z przewlekłością postępowania klauzulowego - uznał, że **"zakończenie fazy głównej postępowania nie zawsze oznacza rozstrzygnięcie o prawie cywilnym w rozumieniu tego przepisu"**. W sprawach takich jak ta stanowiąca podstawę złożenia skargi konstytucyjnej, gdy strona cywilna musi wszcząć odrębne postępowanie „wpadkowe”, należy uważać je za drugie stadium postępowania co do meritum i w rezultacie jego integralną część (- porównaj wyrok z 4 kwietnia 2000 r., nr skargi: 38670/97, Dewicka przeciwko Polsce, [w:] Nowy Europejski Trybunał Praw Człowieka. Wybór orzeczeń 1999- 2004, oprac. M.A. Nowicki, Kraków 2005, s. 716 i n.).

Na tle takiej ewolucji postrzegania „sprawy” w rozumieniu Art. 45 ust.1 Konstytucji uzasadnione zdają się zarzuty skarżącego, że wniesienie skargi na czynności komornika (jako organu pozasądowego) jest „nową” sprawą w rozumieniu Art. 45 ust. 1 Konstytucji w której skarżący jako dłużnik odwołuje się pod ochronne prawną sądu.

Zauważyć należy, że skarżący (w okolicznościach sprawy) nie miał podstaw do kwestionowania przepisów o wszczęciu egzekucji albowiem zgodnie z Art. 804 KPC komornik nie jest uprawniony do badania tytułu wykonawczego. W przedmiotowej sprawie istotne jest także i to, że jak stanowi Art. 316 KPC Sąd wydając orzeczenie bierze pod uwagę realnie istniejący i faktyczny stan rzeczy w chwili wydania postanowienia lub wyroku.

W okolicznościach sprawy jest to o tyle istotne, że Sąd Rejonowy w T orzekając o skardze na czynności komornika wskazał w uzasadnieniu postanowienia z dnia listopada 2019 r., że cyt. *nadto na podkreślenie zasługuje fakt, iż postanowieniem z dnia lipca 2019 r. Sąd Rejonowy w T uchylił postanowienie z dnia maja 2019 r. w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia roszczenia i wniospek o udzielenie zabezpieczenia oddalił, zatem odpadła merytoryczna przesłanka na której oparta była skarga na czynności komornika.*

To twierdzenie zawarte w postanowieniu z dnia listopada 2019 r. było w sposób oczywisty nieprawdziwe. Nie odpadła przesłanka na której oparta była skarga albowiem postanowienie Sadu Rejonowego o uchyleniu zabezpieczenia było nieprawomocne. Było natomiast natychmiast wykonalne postanowienie wcześniejsze o udzieleniu zabezpieczenia. Sąd Rejonowy jako profesjonalista w obrocie prawnym winien wiedzieć o tej okoliczności albowiem wszystkie te postanowienia zapadały w tym samym wydziale Sadu a dokładnie rzecz ujmując w referatach wydziału których prowadzący postępowanie dzielili ten sam pokój.

Nie bez znaczenia dla oceny niezgodności z prawem postanowienia z dnia listopada 2019 r. jest także sama gramatyczna treść skargi. Otóż w skardze powód nie skarżył samego faktu wszczęcia egzekucji i dokonania zajęć w innych postępowaniach. W skardze jednoznacznie wskazano iż obejmuje ona czynności dokonane po wydaniu orzeczenia o zabezpieczeniu w postaci zajęć skierowanych do banku listem poleconym w dniu maja 2019r.

Powód w skardze jasno więc zaakcentował iż nie domaga się uznania za wadliwe czynności podjętych przed data wydania postanowienia o zabezpieczeniu ale czynności

podjętych od chwili wydania postanowienia w dniu   maja 2019 r. które miało oczywisty skutek od chwili jego wydania.

Z tych względów skarżący podnosi, że w skutek zastosowania zaskarżonego przepisu pozbawiony został prawa wynikającego z Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 176 ust 1 Konstytucji czyli prawa do właściwego Sadu II instancji. Należy jedynie domniemywać, że poddanie „sprawy” skarżącego ocenie międzyinstancyjnej najprawdopodobniej spowodowałoby korektę wadliwego, niezgodnego z prawem orzeczenia Sadu I instancji.

Jak słusznie zauważył Sejm RP w piśmie procesowym z dnia 1 października 2021 r. w Wyroku z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie SK 10/09 wskazał Trybunał Konstytucyjny, że **Obowiązywanie zasady dwuinstancyjnego postępowania nie ogranicza się wyłącznie do głównego nurtu postępowania sądowego. Obejmuje także kwestie rozstrzygane incydentalnie, wypadkowo, jeżeli dotyczą praw lub obowiązków danego podmiotu** (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 3 lipca 2002 r., sygn. SK 31/01, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 49; z 27 marca 2007 r., sygn. SK 3/05 oraz z 31 marca 2009 r., sygn. SK 19/08).

W przedmiotowej sprawie doszło do orzeczenia o prawach i wolnościach skarżącego, albowiem orzekając o zasadności skargi Sad I instancji rozstrzygnął czy postępowanie egzekucyjne w ogóle powinno się toczyć. Z tych względów przypomnieć należy analogiczne stanowisko Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie, który w wyroku z dnia 3 lipca 2019 r. Sygn. Akt SK 14/18 wskazał (choć rozważania dotyczą innego rodzaju skargi) **postępowanie wywołane skargą na przewlekłość postępowania - mimo wypadkowego charakteru - nie jest tylko sui generis postępowaniem nadzorczym, ale nosi cechy postępowania odrębnego w stosunku do postępowania, którego przewlekłość dotyczy (...). Przemawia za powyższym stanowiskiem przede wszystkim (...) materia rozstrzygana w tym postępowaniu, tj. nie ocena prawidłowości zastosowania w sprawie przepisów prawa materialnego i formalnego przy wydaniu merytorycznego rozstrzygnięcia (jak ma to miejsce w ramach kontroli apelacyjnej), ale zbadanie i ocena tego, czy sąd (in casu: sąd cywilny) prawidłowo realizuje konstytucyjne prawo podmiotowe jednostki do rozpoznania jej sprawy bez uzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 in medio Konstytucji). Konsekwencją rozpoznania przez sąd skargi na przewlekłość postępowania sądowego jest wydanie postanowienia, które ma wpływ na pozycję prawną jednostki, a mianowicie: na realizację jej prawa podmiotowego określonego w art. 77 ust. 1 Konstytucji"** (postanowienie TK z 18 grudnia 2014 r., sygn. Ts 116/13, OTK ZU nr 6/B/2014, poz. 556).

Rozważania te wydają się bardzo adekwatne do przedmiotu niniejszego postępowania w którym Sad rozstrzyga także o prawach dłużnika w tym jego prawach podmiotowych jak ochrona majątku przed nieuzasadnioną egzekucją przymusową.

Z tych względów skarga jest konieczna i uzasadniona.